

Критерии на ЕС относно зелените обществени поръчки за транспорт

Зелените обществени поръчки (ЗОП) представляват доброволен инструмент. Настоящият документ предоставя разработените за транспорта критерии на ЕС за ЗОП. Подробно описание на основанията за подбор на тези критерии, както и препратки към източници на допълнителна информация са дадени в придружителния технически информационен доклад (Technical Background Report).

За всяка група от продукти/услуги са представени два набора от критерии:

- основните критерии са подходящи за използване от всеки възлагащ орган във всички държави-членки и се отнасят до основните въздействия върху околната среда. Те са замислени за използване с минимални допълнителни усилия за удостоверяване или увеличение на разходите;
- пълните критерии са за желаещите да закупят най-добрите продукти, които се предлагат на пазара. За тях могат да се наложат допълнителни усилия за удостоверяване или леко увеличени разходи в сравнение с други продукти със същите функционални възможности.

1. Определение и обхват

При видовете превозни средства, закупувани от публичните администрации, има съществена разлика между превозни средства за обичайна употреба (например официални превозни средства, превозни средства на контролни органи, микробуси за доставки или градинарско оборудване), превозни средства за оказване на помощ (линейки, противопожарни превозни средства, автомобили и полицейски микробуси...) и специални превозни средства (метачни машини, сметосъбиращи камиони, автобуси и др.).

Разработени са критерии за следните три продуктови групи:

- пътнически автомобили, директно закупени или договорени в рамките на системи за лизинг/даване под наем;
- превозни средства и услуги за обществен транспорт;
- камиони и услуги за събиране на отпадъци.

Критериите и процедурите за възлагане, определени в настоящия документ, могат да бъдат използвани и като насоки за определяне на спецификации за закупуване на различните видове превозни средства и сключване на договори за услуги, които не са изрично включени тук.

Освен това предложените критерии следва да бъдат тълкувани във връзка с Директива 2009/33/ЕО за насърчаването на чисти и енергийно ефективни пътни превозни средства, и националното законодателство за прилагане на същата директива. Тази директива задължава публичните органи и операторите с договор за обществена поръчка да отчитат енергийните и екологичните въздействия от експлоатационния жизнен цикъл при закупуване на пътни транспортни средства, които включват поне потреблението на енергия, емисиите на CO₂ и емисиите на замърсители, включително NO_x, въглеродороди, различни от метан (NMHC), и прахови частици. Това може да бъде направено или чрез включване на изисквания за енергийна и екологична ефективност по всяко от отчитаните въздействия (като минимални технически спецификации или като критерии за оценка на офертите), или чрез представяне на тези въздействия в парично изражение в решението за закупуване в съответствие с методика за изчисление, предвидена в директивата. Препоръчаните критерии, включени в настоящия продуктов информационен лист, могат да служат на публичните органи като ориентир за прилагане на директивата, като се възползват от първия или втория вариант, а именно чрез включване на изисквания за енергийна и екологична ефективност като технически спецификации и/или като критерии за оценка на офертите. Критериите могат да се използват наред с оценката на разходите за целия жизнен цикъл по методиката, изложена в член 6 от директивата, или чрез еквивалентен инструмент като www.cleanvehicle.eu в помощ на вземането на решение за покупка, като се вземат предвид както разходите през жизнения цикъл, така и минимални екологични критерии. Тъй като при транспонирането на Директивата за чисти превозни средства не всички държави членки са разрешили използването и на двата горепосочени варианта, наложително е преди публичните органи да изберат своя подход за ЗОП за тази продуктова група те да проверяват какви задължения вменява националното законодателство.

За повече информация относно съответното законодателство на ЕС вижте придружителния технически информационен доклад.

1.1. Пътнически автомобили и лекотоварни превозни средства

За пътнически автомобили и лекотоварни превозни средства:

Основният набор от критерии се отнася главно за емисиите на CO₂ и други замърсители, както и за излъчването на шум.

Пълните критерии в допълнение обхващат другите елементи, които могат да окажат въздействие върху разхода на гориво, или други видове въздействие от превозни средства върху околната среда. В специален раздел се разглеждат случаите на отдаване под наем или лизинг на автомобили. Някои екологични аспекти, свързани с поддръжката, ще трябва да бъдат включени в тръжната процедура за отдаване под наем или лизинг на превозни средства, тъй като действията по поддръжката ще бъдат извършвани от оферента.

И за двата случая са определени критерии за оценка на офертите с оглед да се насърчи внасянето на подобрения.

1.2. Превозни средства и услуги за обществен транспорт

Допреди няколко години повечето услуги за обществен транспорт се управляваха от публични органи (предимно местни и регионални администрации) или пряко от държавни служители, или чрез публично дружество, на което е възложена услугата. При все това, през последните години значително се увеличиха конкурентните тръжни процедури за обществени автобусни услуги. Поради това се предоставят критерии както за прякото закупуване на автобуси, така и за доставка на обществени транспортни услуги.

Основните критерии във връзка с доставката на автобуси се отнасят главно до най-важните за здравето и околната среда технически характеристики на автобусите, а именно емисиите на изгорели газове и излъчването на шум (като се задават стойности за някои от тези характеристики). При **пълните** критерии се отчитат други елементи, които ще спомогнат за намаляването на други въздействия върху околната среда.

Основните критерии във връзка с доставката на автобусни услуги също се отнасят главно до емисиите на изгорели газове и излъчването на шум, както и до обучението на водачите на автобуси за екологично шофиране с цел да се намали разходът на гориво. При **пълните** критерии се отчитат допълнителни аспекти — например допълнителни функции, спомагащи за намаляване на разхода на гориво. В този случай повечето критерии ще се определят като критерии за оценка на офертите, за да се даде възможност за присъждане на повече точки на тези, които са по-благоприятни за околната среда.

1.3. Камиони и услуги за събиране на отпадъци

Подобно на транспортните услуги, услугите за събиране на отпадъци все по-често се възлагат чрез търг на частни дружества. Поради това се предоставят критерии както за прякото закупуване на камиони, така и за доставката на услуги за събиране на отпадъци.

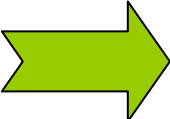
Критериите са много сходни с тези за автобусите, тъй като камионите също са тежкотоварни автомобили.

Единствената разлика е, че за камионите се препоръчва да се изключат критериите за ПГЗ (потенциала за глобално затопляне). Критериите за климатичните системи също изглеждат по-малко значими, тъй като само шофьорската кабина би била с климатична инсталация, а в някои държави услугата се извършва през нощта или рано сутринта, когато не е необходимо да се използва климатична инсталация. Следователно критериите за този елемент се изключват за камиони за събиране на отпадъци.

Минималните изисквания за емисиите на CO₂ не попадат в рамките на критериите за обществен транспорт и превозни средства за събиране на отпадъци, тъй като съществуващите големи различия в размера и модела на употреба на превозните средства силно затрудняват измерванията и проверките по подходящ начин за спазването на тези изисквания. Критериите за емисии на изгорели газове се основават на стандартите EURO. Но в съответствие с Директивата за чисти превозни средства органите следва да имат предвид потреблението на енергия и емисиите на CO₂ на

разглежданите превозни средства през експлоатационния им срок. Това може да бъде постигнато чрез оценка на разходите за целия жизнен цикъл, като се използва методиката, изложена в член 6 от директивата, или еквивалентен инструмент — например www.cleanvehicle.eu.

2. Основни въздействия върху околната среда¹

Основни въздействия върху околната среда	Подход при ЗОП
<ul style="list-style-type: none"> • Принос за изменението на климата чрез емисиите на парникови газове • Изчерпване на ресурси (особено невъзобновяеми горива) • замърсяване на въздуха чрез емисии на други изгорели газове, които могат да причинят: <ul style="list-style-type: none"> - местни и регионални здравни проблеми (особено дихателни); - щети върху околната среда, сгради и паметници • Шумово замърсяване • Генериране на отпадъци от смазочни масла и гуми • Генериране на отпадъци от части и материали в края на експлоатационния срок на превозното средство 	 <ul style="list-style-type: none"> • Закупуване на превозни средства с ниски емисии (парникови газове, други изгорели газове и шум) • Намаляване на разхода на гориво чрез екологично шофиране, системи за следене на налягането в гумите и индикатори за смяна на предавката • Намаляване на разхода на гориво чрез използването на смазочни масла с нисък вискозитет и гуми с ниско съпротивление при търкаляне • Доставка на превозни средства с климатични системи с охлаждащи течности с нисък ПГЗ (потенциал за глобално затопляне) • Доставка на щадящи околната среда гуми и регенерирани смазочни масла • Гарантиране на правилното събиране и управление на използвани смазочни масла и гуми • Насърчаване за превозни средства, изготвени с рециклирани и биоматериали

Забележка: редът на посочване на въздействията не отразява непременно степента на тяхната важност.

¹ Екологично въздействие = влошаване на качеството на околната среда: влошаване на околната среда чрез изчерпване на ресурси като въздух, вода и почва, разрушаване на екосистеми и изчезване на животински и растителни видове.

3. Критерии на ЕС относно зелените обществени поръчки за транспорт

Основни критерии	Пълни критерии																																								
3.1. Критерии на ЕС за ЗОП за пътнически автомобили и лекотоварни превозни средства																																									
ПРЕДМЕТ	ПРЕДМЕТ																																								
Закупуване или лизинг на превозни средства с ниски емисии.	Закупуване или лизинг на превозни средства с ниски емисии.																																								
ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ	ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ																																								
<p>1. Емисии на CO₂</p> <p>Емисиите на CO₂ от превозните средства съгласно техния технически лист не трябва да превишават следните стойности:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Тип превозни средства²</th> <th>CO₂ g/km</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Мини</td><td>110</td></tr> <tr><td>Малки</td><td>120</td></tr> <tr><td>Компактни</td><td>130</td></tr> <tr><td>Средни</td><td>150</td></tr> <tr><td>Големи</td><td>170</td></tr> <tr><td>Изключително големи</td><td>270</td></tr> <tr><td>С повишена проходимост /големи семейни автомобили</td><td>210</td></tr> <tr><td>Малки микробуси (N1, клас I)</td><td>150</td></tr> <tr><td>Други микробуси (N1, клас II и клас III)</td><td>220</td></tr> </tbody> </table> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който са посочени емисиите на CO₂.</p>	Тип превозни средства ²	CO ₂ g/km	Мини	110	Малки	120	Компактни	130	Средни	150	Големи	170	Изключително големи	270	С повишена проходимост /големи семейни автомобили	210	Малки микробуси (N1, клас I)	150	Други микробуси (N1, клас II и клас III)	220	<p>1. Емисии на CO₂</p> <p>Емисиите на CO₂ от превозните средства съгласно техния технически лист не трябва да превишават следните стойности:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Тип превозни средства²</th> <th>CO₂ /km</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Мини</td><td>90</td></tr> <tr><td>Малки</td><td>100</td></tr> <tr><td>Компактни</td><td>110</td></tr> <tr><td>Средни</td><td>130</td></tr> <tr><td>Големи</td><td>150</td></tr> <tr><td>Изключително големи</td><td>200</td></tr> <tr><td>С повишена проходимост /големи семейни автомобили</td><td>170</td></tr> <tr><td>Малки микробуси (N1, клас I)</td><td>130</td></tr> <tr><td>Други микробуси (N1, клас II и клас III)</td><td>180</td></tr> </tbody> </table> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който са посочени емисиите на CO₂.</p>	Тип превозни средства ²	CO ₂ /km	Мини	90	Малки	100	Компактни	110	Средни	130	Големи	150	Изключително големи	200	С повишена проходимост /големи семейни автомобили	170	Малки микробуси (N1, клас I)	130	Други микробуси (N1, клас II и клас III)	180
Тип превозни средства ²	CO ₂ g/km																																								
Мини	110																																								
Малки	120																																								
Компактни	130																																								
Средни	150																																								
Големи	170																																								
Изключително големи	270																																								
С повишена проходимост /големи семейни автомобили	210																																								
Малки микробуси (N1, клас I)	150																																								
Други микробуси (N1, клас II и клас III)	220																																								
Тип превозни средства ²	CO ₂ /km																																								
Мини	90																																								
Малки	100																																								
Компактни	110																																								
Средни	130																																								
Големи	150																																								
Изключително големи	200																																								
С повишена проходимост /големи семейни автомобили	170																																								
Малки микробуси (N1, клас I)	130																																								
Други микробуси (N1, клас II и клас III)	180																																								

² See www.cleanvehicle.eu for vehicle type examples

--	--

<p>2. Емисии на изгорели газове</p> <p>Превозните средства трябва да отговарят на стандарта EURO 5.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация.</p>	<p>2. Емисии на изгорели газове</p> <p>Превозните средства трябва да отговарят на стандарта EURO 6.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация.</p>
<p>3. Екологично управление на превозното средство</p> <p>За автомобилите/микробусите да са предоставени информация/инструкции относно екологичното управление на съответното превозно средство.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът предоставя документация, в която се съдържа изискваната информация.</p>	<p>3. Екологично управление на превозното средство</p> <p>За автомобилите/микробусите да са предоставени информация/инструкции относно екологичното управление на съответното превозно средство.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът предоставя документация, в която се съдържа изискваната информация.</p>
	<p>4. Индикатори за смяна на предавката (GSI)</p> <p>Предлаганото превозно средство е оборудвано с индикатор за смяна на предавката.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация.</p>
	<p>5. Системи за следене на налягането в гумите (TPMS)</p>

	<p>Предлаганото превозно средство е оборудвано със система за следене на налягането в гумите (TPMS).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация.</p>
	<p>6. Показване на разхода на гориво</p> <p>Предлаганите превозни средства да са оборудвани с механизъм, чрез който на водача се показва разходът на гориво.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация.</p>
	<p>7. Газове от климатична инсталация</p> <p>Предлаганото превозно средство да отговаря на следното изискване: ако превозното средство е оборудвано с климатична инсталация, проектирана да съдържа флуорирани парникови газове, конкретният газ трябва да е с потенциал за глобално затопляне (ПГЗ) ≤ 150 (отнесен към CO₂ и в перспектива от 100 години).</p> <p>Ако ПГЗ е по-висок, изпускането от инсталацията не трябва да превишава 40 g флуорирани парникови газове годишно за инсталация с един изпарител или 60 g флуорирани парникови газове годишно за инсталация с два изпарителя.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи името, формулата и ПГЗ на хладилния газ, използван в климатичната инсталация. Ако се използва смес от газове (n на брой газове), ПГЗ се изчислява, както</p>

	<p>следва:</p> $GWP = \Sigma(\text{вещество } X_1 \% \times \text{ПГЗ}(X_1)) + (\text{вещество } X_2 \% \times \text{ПГЗ}(X_2)) + \dots (\text{вещество } X_n \% \times \text{ПГЗ}(X_n))$ <p>където % е тегловният дял с допустимо тегловно отклонение +/- 1 %.</p> <p>Информация за ПГЗ на газовете може да бъде намерена на:</p> <p>http://www.grida.no/publications/other/ipcc_tar/?src=/climate/ipcc_tar/wg1/248.htm</p> <p>Ако ПГЗ > 150, трябва да се представят резултатите от изпитване за изпускането.</p>
	<p>8. Смазочни масла</p> <p>а. При поддръжката на превозните средства трябва да се използват двигателни смазочни масла с нисък вискозитет (LVL) или регенерирани смазочни масла, с минимум 25 % регенерирани базови масла. Смазочни масла с нисък вискозитет са маслата, отговарящи на вискозитетен клас 0W30 или 5W30 по SAE или еквивалент 3.</p> <p>б. За хидравличните течности и смазките не трябва да е налице предупреждение за опасност за здравето или околната среда или рисковата фраза към момента на подаване на офертата (най-ниската граница за класифициране в Регламент (ЕО) № 1272/2008 или Директива 1999/45/ЕО).</p> <p>в. Не може да се предоставя дерогация от изключването по член 6, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 66/2010 относно вещества, определени като поражащи сериозно безпокойство и включени в списъка,</p>

	<p>предвиден в член 59 от Регламент (ЕО) № 1907/2006, които присъстват в смеси в концентрация над 0,010 тегловни процента.</p> <p>г. Въглеродното съдържание следва да бъде $\geq 45\%$, получено от възобновяеми суровини.</p> <p>д. Кумулативната тегловна концентрация на присъстващите вещества, които са едновременно биологично неразложими и се натрупват в биоорганизми, не трябва да превишава 0,1 тегловни процента.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на предлаганите смазочни масла. За съответстващи на това условие ще се считат продуктите с екомаркировка от тип I, отговаряща на посочените критерии. Ще се приемат и други подходящи доказателствени средства, като например техническо досие или протокол от изпитване от независим орган.</p>
	<p>9. Гуми на превозните средства — шум</p> <p>Превозните средства трябва да бъдат оборудвани с гуми, чието ниво на излъчване на шум е под пределно допустимите стойности, определени в Регламент (ЕО) № 661/2009, приложение II, част В (вижте приложение II към настоящия документ). Това отговаря на горните две категории (от трите налични) съгласно етикета на ЕС за гуми по отношение на класа на външния шум при търкаляне.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи списък на гумите, които ще бъдат използвани при поддръжката, техническия лист или резултати от изпитване на гумите, където е посочено излъчването на шум, както и подписана декларация за ангажимент да използва тези продукти през цялото времетраене на договора.</p>

	<p>10. Гуми на превозните средства — съпротивление при търкаляне</p> <p>Съпротивлението при търкаляне (както за нови, така и за регенерирани гуми³), изразено в kg/тон, не трябва да надвишава следните пределно допустими стойности съгласно ISO 28580 или еквивалентен на него:</p> <table border="1" data-bbox="1256 507 1910 820"> <thead> <tr> <th>Клас на гумите</th> <th>Макс. съпротивление при търкаляне (kg/тон)</th> <th>Клас на горивна ефективност на гумите съгласно етикета</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>C1</td> <td>10,5</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>C2</td> <td>9,2</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>C3</td> <td>7</td> <td>D</td> </tr> </tbody> </table> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи списък на гумите, които ще бъдат използвани, резултатите от изпитването съгласно ISO 28580 или еквивалентен на него с цел проверка на съответствието на гумите, както и подписана декларация за ангажимент да използва тези продукти през цялото времетраене на договора.</p> <p>За съответстващи на това условие ще се считат продуктите с екомаркировка от тип I, отговаряща на посочените критерии. Ще се приемат и други подходящи доказателствени средства.</p>	Клас на гумите	Макс. съпротивление при търкаляне (kg/тон)	Клас на горивна ефективност на гумите съгласно етикета	C1	10,5	E	C2	9,2	E	C3	7	D
Клас на гумите	Макс. съпротивление при търкаляне (kg/тон)	Клас на горивна ефективност на гумите съгласно етикета											
C1	10,5	E											
C2	9,2	E											
C3	7	D											

³ Забележка: липсва маркировка за регенерирани гуми.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ОФЕРТИТЕ	КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ОФЕРТИТЕ
<p>Допълнителни точки ще бъдат присъждани за:</p> <p>1. Използване на алтернативни горива</p> <p>Превозното средство да е проектирано да се захранва с алтернативни видове горива или системи (например биогорива, електрически, водородни или хибридни системи).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който са посочени тези технически или горивни спецификации.</p>	<p>Допълнителни точки ще бъдат присъждани за:</p> <p>1. Използване на алтернативни горива</p> <p>Превозното средство да е проектирано да се захранва с алтернативни видове горива или системи (например биогорива, електрически, водородни или хибридни системи).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който са посочени тези технически или горивни спецификации.</p>
<p>2. Нива на излъчвания шум</p> <p>Излъчването на шум да е по-ниско от законово установеното (вижте приложение I).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация, или резултати от изпитване.</p>	<p>2. Нива на излъчвания шум</p> <p>Излъчването на шум да е по-ниско от законово установеното (вижте приложение I).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация, или резултати от изпитване.</p>
<p>3. По-ниски емисии на CO₂</p> <p>Емисиите на CO₂ да са по-ниски от допустимите съгласно спецификациите (1).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който са посочени емисиите на CO₂.</p>	<p>3. По-ниски емисии на CO₂</p> <p>Емисиите на CO₂ да са по-ниски от допустимите съгласно спецификациите (1).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който са посочени емисиите на CO₂.</p>

	<p>4. Материали, от които е произведено превозното средство</p> <p>Присъждат се допълнителни точки съобразно тегловното процентно съдържание на рециклирани или възобновяеми материали в превозното средство. Към възобновяемите материали спадат например биопластмасите, получени от източници като растително масло или царевично нишесте.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация.</p>
	<p>5. Система старт-стоп</p> <p>Превозното средство е оборудвано със система старт-стоп.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация.</p>
<p>КЛАУЗА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА (само ЗА ДОГОВОРИ ЗА ЛИЗИНГ)</p>	<p>КЛАУЗА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА (само ЗА ДОГОВОРИ ЗА ЛИЗИНГ)</p>
<p>1. Обезвреждане на смазочни масла и гуми</p> <p>Изпълнителят прилага мерки за събиране и обезвреждане на използваните смазочни масла и гуми, за да се сведе до минимум въздействието върху околната среда и да се гарантира правилното преработване на тези фракции от отпадъци.</p> <p>Удостоверяване. Изпълнителят има сключен договор с едно или няколко упълномощени лица за управление на отпадъци, или може да представи доказателства, че прилага мерки за събиране и обезвреждане</p>	<p>1. Обезвреждане на смазочни масла и гуми</p> <p>Изпълнителят прилага мерки за събиране и обезвреждане на използваните смазочни масла и гуми, за да се сведе до минимум въздействието върху околната среда и да се гарантира правилното преработване на тези фракции от отпадъци.</p> <p>Удостоверяване. Изпълнителят има сключен договор с едно или няколко упълномощени лица за управление на отпадъци, или може да представи доказателства, че прилага мерки за събиране и обезвреждане</p>

на използваните смазочни масла и гуми.

на използваните смазочни масла и гуми.

Обяснителни бележки

Стандарти EURO. С цел да се намалят емисиите на замърсители от превозните средства, ЕС въведе т.нар. **стандарти EURO** през 1992 г. Тези стандарти понастоящем уреждат правно нивата на емисиите както от нови автомобили, така и от лекотоварни и тежкотоварни превозни средства и се въвеждат постепенно, като с течение на времето поставят все по-строги изисквания.

За пътнически автомобили и лекотоварни превозни средства са определени стандарти EURO нива 1—6. Те са определени първоначално в Директива 70/220/ЕО⁴, която впоследствие е изменена, отменена и заменена с Регламент (ЕО) № 715/2007⁵, в който се определят емисиите за EURO 5 и EURO 6. EURO 5 е сега действащият стандарт, а стандартът EURO 6 ще определя пределно допустимите стойности от 2014 г. нататък.

Нива на емисии на CO₂. Стойностите за емисиите на CO₂ в g/km следва да бъдат за комбиниран цикъл и да се предоставят от производителите. Възлагащите органи следва да изберат превозни средства, които да не са по-големи от необходимите за задачата, която те трябва да извършат; закупуването и използването на по-голямо превозно средство, отколкото е нужно, излишно увеличава въздействието върху околната среда, дължащо се на увеличаване на потреблението на енергия и емисиите.

Нива на излъчвания шум. Законово определените нива за излъчвания шум от превозните средства са посочени в приложение I към настоящите критерии на ЕС за ЗОП.

Нива на излъчвания шум от гумите. Законово определените нива за излъчвания шум от гумите са посочени в приложение II към настоящите критерии на ЕС за ЗОП.

Критерии за оценка на офертите. Възлагащите органи трябва да посочат в обявлението за обществена поръчка и в тръжните документи колко допълнителни точки ще бъдат присъждани по всеки един критерий за оценка на офертите. На екологичните критерии за оценка на офертите следва като цяло да се падат поне 15 % от общия брой на възможните точки.

⁴ Директива на Съвета от 20 март 1970 година за сближаване на законодателствата на държавите членки относно мерките, които трябва да се приемат, за контрол върху замърсяването на въздуха от газовете на двигателите с принудително запалване, с които са оборудвани моторните превозни средства

⁵ Регламент (ЕО) № 715/2007 г. от 20 юни 2007 г. за типово одобрение на моторни превозни средства по отношение на емисиите от леки превозни средства за превоз на пътници и товари (Евро 5 и Евро 6) и за достъпа до информация за ремонт и техническо обслужване на превозни средства.

Когато критерият за оценка на офертите е формулиран от гледна точка на „по-добри характеристики в сравнение с минималните изисквания, включени в техническите спецификации“, точките се присъждат пропорционално на подобрието на характеристиките.

Алтернативни горива. Превозното средство да може да се задвижва чрез технологии, при които не се използват изкопаеми горива. Това включва хибридни системи. По възможност алтернативните горива следва да бъдат получени от възобновяеми енергийни източници. Използваните в транспорта възобновяеми енергийни източници включват електроенергията и водорода, произведени от възобновяеми източници, както и биогоривата. Възобновяемите източници за производството на електроенергия и водород включват: слънцето, вятъра, биомасата, водните и геотермалните източници. За повече информация вижте критериите на ЕС за ЗОП за електроенергия. Биогоривата включват биоетанол, биодизел и биогаз. Биодизелът се получава от растителни масла, като например палмово и рапично. Биоетанол може да се получи от земеделски култури, като например захарна тръстика и царевица. Биогазът се получава при биологичното разлагане на материали като отпадъчни води, битови отпадъци и растителна маса.

Клаузи за лизинг. Всички определени в спецификациите изисквания са валидни и за превозни средства на лизинг.

Екомаркировка тип I или по ISO 14024. Екомаркировките тип I или по ISO 14024 са съгласно основни критерии, които са определени от независим орган, и се наблюдават чрез процес на сертифициране и одит. В това си качество те се явяват много прозрачен, надежден и независим източник на информация. Тези екомаркировки трябва да отговарят на следните условия:

- изискванията за екомаркировката да се основават на научни доказателства;
- екомаркировките да са приети с участието на всички заинтересовани страни, като например правителствени органи, потребители, производители, разпространители и екологични организации;
- те да са достъпни за всички заинтересовани страни.

В областта на обществените поръчки възложителите могат да изискват критериите, които са в основата на определена екомаркировка, да бъдат изпълнени и екомаркировката да може да бъде използвана като доказателствено средство за съответствие. На тях не им е разрешено обаче да изискват даден продукт да е с екомаркировка. Освен това купувачите могат да използват само критерии за екомаркировка, които се отнасят до характеристиките на самия продукт или услуга, или на производствения процес, а не до общото управление на дружеството.

Доказателство за съответствие. Когато е посочено, че за удостоверяване на съответствието с критериите могат да бъдат използвани други подходящи доказателствени средства, последните биха могли да включват техническа документация от производителя, протокол от изпитване от признат орган или друго относимо доказателство. Възлагащият орган ще трябва да се увери, според случая, дали представеното доказателство може да се счита за подходящо от техническа/правна гледна точка.

Съображения относно разходите

Когато се разглеждат разходите по превозните средства през целия им жизнен цикъл (LCC), в допълнение към покупната цена трябва да се вземат предвид потреблението на енергия и разходите за обезвреждане. Следните разходни елементи следва да бъдат отчетени в рамките на разходите през целия жизнен цикъл: **инвестиционни разходи, годишни данъци за моторни превозни средства** (независимо че в някои държави превозните средства, закупени от публични органи, са освободени от такива данъци); **енергийни разходи** въз основа на разходите за гориво, консумирано по време на експлоатацията на превозното средство; **разходи за поддръжка**, състоящи се от материални разходи за двигателно масло, гуми, резервни части и съответните разходи за труд; **застрахователни разходи**; и разходи или приходи в **края на експлоатационния срок** (в зависимост от това дали превозното средство се обезврежда или продава). В Директива 2009/33/ЕО за чисти превозни средства се посочва, че потреблението на енергия и емисиите през експлоатационния срок могат да бъдат остойностени и използвани като част от общите разходи. За целта може да се използва представената в член 6 методика или инструмент като този на www.cleanvehicle.eu.

Основни критерии	Пълни критерии
3.2. Критерии на ЕС за ЗОП за превозни средства за обществен превоз (доставка на автобуси)	
ПРЕДМЕТ	ПРЕДМЕТ
Закупуване или лизинг на автобуси с ниски емисии.	Закупуване или лизинг на автобуси с ниски емисии.
ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ	ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ
<p>1. Емисии на изгорели газове</p> <p>Двигателите на превозните средства трябва да отговарят на стандарта BEV за „екологични превозни средства“ по отношение на нивото на емисиите.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническите документи на превозното средство, в които се посочва, че то отговаря на стандарта.</p>	<p>1. Емисии на изгорели газове</p> <p>Двигателите на превозните средства трябва да отговарят на стандарта EURO VI за емисиите.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническите документи на превозното средство, в които се посочва, че то отговаря на стандарта.</p>
	2. Ауспуси

	<p>Ауспухът на превозното средство не трябва да бъде разположен от същата страна, от която е вратата за пътниците.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство.</p>
	<p>3. Смазочни масла</p> <p>а. При поддръжката на превозните средства трябва да се използват двигателни смазочни масла с нисък вискозитет (LVL) или регенерирани смазочни масла, с минимум 25 % регенерирани базови масла. Смазочни масла с нисък вискозитет са маслата, отговарящи на вискозитетен клас 0W30 или 5W30 по SAE или еквивалент 3.</p> <p>б. За хидравличните течности и смазките не трябва да е налице предупреждение за опасност за здравето или околната среда или рисковата фраза към момента на подаване на офертата (най-ниската граница за класифициране в Регламент (ЕО) № 1272/2008 или Директива 1999/45/ЕО).</p> <p>в. Не може да се предоставя дерогация от изключването по член 6, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 66/2010 относно вещества, определени като поражаващи сериозно безпокойство и включени в списъка, предвиден в член 59 от Регламент (ЕО) № 1907/2006, които се съдържат в смеси в концентрация над 0,010 тегловни процента.</p> <p>г. Въглеродното съдържание следва да бъде $\geq 45\%$, получено от възобновяеми суровини.</p> <p>д. Кумулативната тегловна концентрация на присъстващите вещества, които са едновременно биологично неразложими и се натрупват в биоорганизмите,</p>

не трябва да превишава 0,1 тегловни процента.

Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на предлаганите смазочни масла. За съответстващи на това условие ще се считат продуктите с екомаркировка от тип I, отговаряща на посочените критерии. Ще се приемат и други подходящи доказателствени средства, като например техническо досие или протокол от изпитване от независим орган.

4. Гуми

Автобусите трябва да са оборудвани с гуми, чийто шум при търкаляне е по-малък от пределно допустимите стойности съгласно Регламент (ЕО) № 661/2009, приложение II, част В (вижте приложение I). Това отговаря на горните две категории (от трите налични) съгласно етикета на ЕС за гуми по отношение на класа на външния шум при търкаляне.

Оферентът трябва да е с ангажимент за използване на гуми с ниско съпротивление при търкаляне. Съпротивлението при търкаляне (както за нови, така и за регенерирани гуми⁶), изразено в kg/тон, не трябва да надвишава следните пределно допустими стойности съгласно ISO 28580 или еквивалентен на него:

Клас на гумите	Макс. съпротивление при търкаляне (kg/тон)	Клас на горивна ефективност на гумите съгласно етикета
C2	9,2	E
C3	7	D

	<p>Това са стойностите за задвижващи колела и колела с други специални функции. Използваните свободно въртящи се гуми следва да са с по-ниско съпротивление при търкаляне в сравнение с тези, използвани за задвижване или за специални функции.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи списък на гумите, които ще бъдат използвани при поддръжката, заедно с относими резултати от изпитване (съгласно ISO 28580 или еквивалентен на него).</p> <p>За съответстващи на това условие ще се считат продуктите с екомаркировка от тип I, отговаряща на посочените критерии. Ще се приемат и други подходящи доказателствени средства.</p>
КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ОФЕРТИТЕ	КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ОФЕРТИТЕ

<p>Допълнителни точки ще бъдат присъждани за:</p> <p>1. Използване на алтернативни горива</p> <p>Превозното средство да е проектирано да се захранва с алтернативни видове горива или системи (например биогорива, електрически, водородни или хибридни системи).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който са посочени тези технически или горивни спецификации.</p>	<p>Допълнителни точки ще бъдат присъждани за:</p> <p>1. Използване на алтернативни горива</p> <p>Превозното средство да е проектирано да се захранва с алтернативни видове горива или системи (например биогорива, електрически, водородни или хибридни системи).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който са посочени тези технически или горивни спецификации.</p>
<p>2. Нива на излъчвания шум</p> <p>Нивата на излъчвания шум да са по-ниски от законово установените (вижте приложение I).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация, или резултати от изпитване.</p>	<p>2. Нива на излъчвания шум</p> <p>Нивата на излъчвания шум да са по-ниски от законово установените (вижте приложение I).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация, или резултати от изпитване.</p>
<p>3. Емисии на изгорели газове</p> <p>Превозното средство да е сертифицирано като отговарящо на стандарта EURO VI за емисии (където е приложимо).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническите документи на превозното средство, в които се посочва, че то отговаря на този стандарт.</p>	<p>3. Системи за следене на налягането в гумите</p> <p>Превозните средства да са оборудвани със системи за следене на налягането в гумите (TPMS).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация.</p>

	<p>4. Газове от климатична инсталация</p> <p>Използваните хладилни агенти трябва да са с потенциал за глобално затопляне (ПГЗ) < 2500, отнесен към CO₂ и в перспектива от 100 години.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи името, формулата и ПГЗ на хладилния газ, използван в климатичната инсталация. Ако се използва смес от газове (n на брой газове), ПГЗ се изчислява, както следва:</p> $\text{ПГЗ} = \Sigma(\text{вещество } X_1 \text{ \%} \times \text{GWP}(X_1)) + (\text{вещество } X_2 \text{ \%} \times \text{GWP}(X_2)) + \dots$ <p>(вещество X_n % x GWP(X_n))</p> <p>където % е тегловният дял с допустимо теглово отклонение +/- 1 %.</p> <p>Информация за ПГЗ на газовете може да бъде намерена на: http://www.grida.no/publications/other/ipcc_tar/?src=/climate/ipcc_tar/wg1/248.htm</p> <p>За съответстващи на това условие ще се считат продуктите с екомаркировка от тип I, отговаряща на посочените критерии. Ще се приемат и други подходящи доказателствени средства.</p>
	<p>5. Материали, от които е произведено превозното средство</p> <p>Присъждат се допълнителни точки съобразно тегловното процентно съдържание на рециклирани или възобновяеми материали в превозното средство. Към възобновяемите материали спадат например биопластмасите, получени от източници като растително масло или царевично нишесте.</p> <p>Удостоверяване.</p> <p>Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация.</p>

	<p>б. Система старт-стоп</p> <p>Превозното средство е оборудвано със система старт-стоп .</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация.</p>

Обяснителни бележки

Емисии на изгорели газове. През декември 2007 г. Комисията публикува предложение за стандарти EURO VI. Новите изисквания за пределно допустимите стойности на емисиите, сравними по строгост със стандартите US 2010, ще влязат в сила от 2013—2014 г. (за повече информация — на <http://ec.europa.eu/environment/air/transport/road.htm>). Стандартите EURO V важат за нови одобрения на типа от октомври 2008 г. насам и са приложими за одобрения на типа на съществуващи превозни средства от октомври 2009 г. насам.

Критерии за оценка на офертите. Възлагащите органи трябва да посочат в обявлението за обществена поръчка и в тръжните документи колко допълнителни точки ще бъдат присъждани по всеки един критерий за оценка на офертите. На екологичните критерии за оценка на офертите следва като цяло да се падат поне 15 % от общия брой на възможните точки.

Когато критерият за оценка на офертите е формулиран от гледна точка на „по-добри характеристики в сравнение с минималните изисквания, включени в техническите спецификации“, точките се присъждат пропорционално на подобрението на характеристиките.

Алтернативни горива. Превозното средство да може да се задвижва чрез технологии, при които не се използват ископаеми горива. Това включва хибридни системи. По възможност алтернативните горива следва да бъдат получени от възобновяеми енергийни източници. Използваните в транспорта възобновяеми енергийни източници включват електроенергията и водорода, произведени от възобновяеми източници, както и биогоривата. Възобновяемите източници за производството на електроенергия и водород включват: слънцето, вятъра, биомасата, водните и геотермалните източници. За повече информация вижте критериите на ЕС за ЗОП за електроенергия. Биогоривата включват биоетанол, биодизел и биогаз. Биодизелът се получава от растителни масла, като например палмово и рапично. Биоетанол може да се получи от земеделски култури, като например захарна тръстика и царевица. Биогазът се получава при биологичното разлагане на материали като отпадъчни води, битови отпадъци и растителна маса.

Екомаркировки тип I или по ISO 14024. Екомаркировките тип I или по ISO 14024 са съгласно основни критерии, които са определени от независим орган, и се наблюдават чрез процес на сертифициране и одит. В това си качество те се явяват много прозрачен, надежден и независим източник на информация. Тези екомаркировки трябва да отговарят на следните условия:

- изискванията за екомаркировката да се основават на научни доказателства;
- екомаркировките да са приети с участието на всички заинтересовани страни, като например правителствени органи, потребители, производители, разпространители и екологични организации;
- те да са достъпни за всички заинтересовани страни.

В областта на обществените поръчки възложителите могат да изискват критериите, които са в основата на определена екомаркировка, да бъдат изпълнени и екомаркировката да може да бъде използвана като доказателствено средство за съответствие. На тях не им е разрешено обаче да изискват даден продукт да е с екомаркировка. Освен това купувачите могат да използват само критерии за екомаркировка, които се отнасят до характеристиките на самия продукт или услуга, или на производствения процес, а не до общото управление на дружеството.

Доказателство за съответствие. Когато е посочено, че за удостоверяване на съответствието с критериите могат да бъдат използвани други подходящи доказателствени средства, последните биха могли да включват техническа документация от производителя, протокол от изпитване от признат орган или друго относимо доказателство. Възлагащият орган ще трябва да се увери, според случая, дали представеното доказателство може да се счита за подходящо от техническа/правна гледна точка.

Съображения относно разходите

В съответствие с Директива 2009/33/ЕО следва да се вземат предвид разходите през целия жизнен цикъл на автобуса, включително дължащите се на неговото въздействие върху околната среда.

Основни критерии	Пълни критерии
3.3. Критерии на ЕС за ЗОП за услуги за обществен транспорт	
ПРЕДМЕТ	ПРЕДМЕТ
Договор за предоставяне на автобусни услуги, неказващи отрицателно	Договор за предоставяне на автобусни услуги, неказващи отрицателно

въздействие върху околната среда.	въздействие върху околната среда.
ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ	ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ
<p>1. Емисии на изгорели газове</p> <p>Всички превозни средства, използвани за извършване на услугата, трябва да са с двигатели, отговарящи на стандартите EURO IV. Когато превозните средства не са сертифицирани по EURO IV, но след техническа модификация е постигнато спазването на този стандарт, това следва да бъде отбелязано в тръжната оферта.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническите листове на превозните средства, където са определени стандартите за емисиите. За превозните средства, при които спазването на стандарта EURO IV е постигнато чрез технически подобрения, съответните мерки трябва да бъдат документирани и включени в тръжната оферта, и това трябва да бъде потвърдено от независима трета страна.</p>	<p>1. Емисии на изгорели газове</p> <p>Всички превозни средства, използвани за извършване на услугата, трябва да са с двигатели, отговарящи на стандартите EURO V. Когато превозните средства не са сертифицирани по EURO V, но след техническа модификация е постигнато спазването на този стандарт, това следва да бъде отбелязано в тръжната оферта.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническите листове на превозните средства, където са определени стандартите за емисиите. За превозните средства, при които спазването на стандарта EURO V е постигнато чрез технически подобрения, съответните мерки трябва да бъдат документирани и включени в тръжната оферта, и това трябва да бъде потвърдено от независима трета страна.</p>
<p>2. Излъчване на шум</p> <p>Нивото на шума от превозните средства, които ще се използват за извършване на услугата, да е по-ниско от законово определените пределно допустими стойности (вижте приложение I).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи списък на всички превозни средства, които ще бъдат използвани за извършване на услугата, с нивата на шум за всяко едно от тях и средните шумови емисии.</p>	<p>2. Излъчване на шум</p> <p>Нивото на шума от превозните средства, които ще се използват за извършване на услугата, да е по-ниско от законово определените пределно допустими стойности (вижте приложение I).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи списък на всички автобуси, които ще бъдат използвани за извършване на услугата, с нивата на шум за всеки един от тях и средните шумови емисии.</p>
	<p>3. Смазочни масла</p>

	<p>а. При поддръжката на превозните средства трябва да се използват двигателни смазочни масла с нисък вискозитет (LVL) или регенерирани смазочни масла, с минимум 25 % регенерирани базови масла. Смазочни масла с нисък вискозитет са маслата, отговарящи на вискозитетен клас 0W30 или 5W30 по SAE или еквивалент 3.</p> <p>б. За хидравличните течности и смазките не трябва да е налице предупреждение за опасност за здравето или околната среда или рисковата фраза към момента на подаване на офертата (най-ниската граница за класифициране в Регламент (ЕО) № 1272/2008 или Директива 1999/45/ЕО).</p> <p>в. Не може да се предоставя дерогация от изключването по член 6, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 66/2010 относно вещества, определени като поражаващи сериозно безпокойство и включени в списъка, предвиден в член 59 от Регламент (ЕО) № 1907/2006, които се съдържат в смеси в концентрация над 0,010 тегловни процента.</p> <p>г. Въглеродното съдържание трябва да бъде $\geq 45\%$, получено от възобновяеми суровини.</p> <p>д. Кумулативната тегловна концентрация на присъстващите вещества, които са едновременно биологично неразложими и се натрупват в биоорганизмите, не трябва да превишава 0,1 тегловни процента.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на предлаганите смазочни масла. За съответстващи на това условие ще се считат продуктите с екомаркировка от тип I, отговаряща на посочените критерии. Ще се приемат и други подходящи доказателствени средства, като например техническо досие или протокол от изпитване от независим орган.</p>
--	--

4. Гуми

Оферентът трябва да използва гуми, чийто шум при търкаляне е по-малък от пределно допустимите стойности съгласно Регламент (ЕО) № 661/2009, приложение II, част В (вижте приложение I). Това отговаря на горните две категории (от трите налични) съгласно етикета на ЕС за гуми по отношение на класа на външния шум при търкаляне.

Оферентът трябва да е с ангажимент за използване на гуми с ниско съпротивление при търкаляне. Съпротивлението при търкаляне (както за нови, така и за регенерирани гуми⁷), изразено в kg/тон, не трябва да надвишава следните пределно допустими стойности съгласно ISO 28580 или еквивалентен на него:

Клас на гумите	Макс. съпротивление при търкаляне (kg/тон)	Клас на горивна ефективност на гумите съгласно етикета
C2	9,2	E
C3	7	D

Това са стойностите за задвижващи колела и колела с други специални функции. Използваните свободно въртящи се гуми следва да са с по-ниско съпротивление при търкаляне в сравнение с тези, използвани за задвижване или за специални функции.

Удостоверяване. Оферентът трябва да представи списък на гумите, които ще бъдат използвани при поддръжката, заедно с относими резултати от изпитване (съгласно ISO 28580 или еквивалентен на него). За съответстващи на това условие ще се считат продуктите с екомаркировка от тип I, отговаряща на посочените критерии. Ще се

	приемат и други подходящи доказателствени средства.
КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ОФЕРТИТЕ	КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ОФЕРТИТЕ
<p>Допълнителни точки ще бъдат присъждани за:</p> <p>1. Емисии на изгорели газове</p> <p>Дял в превозните средства, които ще бъдат използвани за извършване на услугата, на отговарящите на по-строги стандарти EURO (EURO V, EEV или EURO VI, където е приложимо).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи списък на всички превозни средства, които ще бъдат използвани за услугата, като посочи на кой стандарт отговарят те, както и съответните им технически листове, където са определени стандартите за емисиите.</p>	<p>Допълнителни точки ще бъдат присъждани за:</p> <p>1. Емисии на изгорели газове</p> <p>Дял в превозните средства, които ще бъдат използвани за извършване на услугата, на отговарящите на по-строги стандарти EURO (EEV или EURO VI, където е приложимо).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи списък на всички превозни средства, които ще бъдат използвани за услугата, като посочи на кой стандарт отговарят те, както и съответните им технически листове, където са определени стандартите за емисиите.</p>

<p>2. Използване на алтернативни горива</p> <p>Дял на превозните средства, които са проектирани да бъдат задвижвани от алтернативни видове горива или системи (напр. биогорива или електрически, водородни или хибридни системи).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който са посочени тези технически или горивни спецификации.</p>	<p>2. Използване на алтернативни горива</p> <p>Дял на превозните средства, които са проектирани да бъдат задвижвани от алтернативни видове горива или системи (напр. биогорива или електрически, водородни или хибридни системи).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който са посочени тези технически или горивни спецификации.</p>
	<p>3. Системи за следене на налягането в гумите</p> <p>Дял в превозните средства, които ще бъдат използвани за извършване на услугата, на такива, оборудвани със системи за следене на налягането в гумите (TPMS).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническите документи на превозното средство, в които е посочено това.</p>
	<p>4. Газове от климатична инсталация</p> <p>Дял в превозните средства, които ще бъдат използвани за извършване на услугата, на такива, чийто хладилен агент в климатичната инсталация е с нисък потенциал за глобално затопляне (ПГЗ). Това условие се счита за изпълнено, ако ПГЗ е < 2500, отнесен към CO₂ и в перспектива от 100 години.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи за всяко превозно средство името, формулата и ПГЗ на хладилния газ, използван в климатичната инсталация. Ако се използва смес от газове (n на брой газове), ПГЗ се изчислява, както следва:</p>

	<p>$GWP = \Sigma(\text{вещество } X_1 \% \times GWP(X_1)) + (\text{вещество } X_2 \% \times GWP(X_2)) + \dots$ $(\text{вещество } X_n \% \times GWP(X_n))$</p> <p>където % е тегловният дял с допустимо тегловно отклонение +/- 1 %.</p> <p>Информация за ПГЗ на газовете може да бъде намерена на: http://www.grida.no/publications/other/ipcc_tar/?src=/climate/ipcc_tar/wg1/248.htm</p> <p>За съответстващи на това условие ще се считат продуктите с екомаркировка от тип I, отговаряща на посочените критерии. Ще се приемат и други подходящи доказателствени средства.</p>
	<p>5. Материали, от които е произведено превозното средство</p> <p>Присъждат се допълнителни точки съобразно тегловното процентно съдържание на рециклирани или възобновяеми материали в превозното средство. Към възобновяемите материали спадат например биопластмасите, получени от източници като растително масло или царевично нишесте.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация.</p>
	<p>6. Система старт-стоп</p> <p>Дял на превозните средства, оборудвани със система старт-стоп .</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация.</p>

КЛАУЗИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА	КЛАУЗИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА
<p>1. Нови превозни средства</p> <p>Всички новозакупени превозни средства след възлагането на договора, използвани за извършване на услугата, за срока на договора трябва да отговарят на стандарта EEV (където е приложимо) и да са оборудвани със система за следене на налягането в гумите (TPMS). Ауспухът на превозното средство не трябва да бъде разположен от същата страна, от която е вратата за пътниците.</p> <p>Удостоверяване. Изпълнителят представя на органа относимата информация, за да демонстрира, че клаузата е изпълнена.</p>	<p>1. Нови превозни средства</p> <p>Всички новозакупени превозни средства след възлагането на договора, използвани за извършване на услугата, за срока на договора трябва да отговарят на стандарта EURO VI (където е приложимо) и да са оборудвани със система за следене на налягането в гумите (TPMS). Ауспухът на превозното средство не трябва да бъде разположен от същата страна, от която е вратата за пътниците.</p> <p>Удостоверяване. Изпълнителят представя на органа относимата информация, за да демонстрира, че клаузата е изпълнена.</p>
<p>2. Данни за разхода на гориво</p> <p>Изпълнителят трябва да представя на органа данни за количеството гориво, изразходвано за определен период за извършването на услугата (бензин, дизелово гориво, биогорива, сгъстен природен газ, електроенергия...). Изпълнителите трябва също така да въведат мерки за намаляване на този разход на гориво с течение на времето и да докладват за тях.</p> <p>Удостоверяване. Изпълнителят представя на органа относимата информация, за да демонстрира, че клаузата е изпълнена.</p>	<p>2. Данни за разхода на гориво</p> <p>Изпълнителят трябва да представя на органа данни за количеството гориво, изразходвано за определен период за извършването на услугата (бензин, дизелово гориво, биогорива, сгъстен природен газ, електроенергия...). Изпълнителите трябва също така да въведат мерки за намаляване на този разход на гориво с течение на времето и да докладват за тях.</p> <p>Удостоверяване. Изпълнителят представя на органа относимата информация, за да демонстрира, че клаузата е изпълнена.</p>
<p>3. Обучение на водачи</p> <p>Всички водачи, участващи в извършването на услугата за срока на договора, трябва редовно да бъдат обучавани от призната институция по шофиране, съобразено с опазването на околната среда, с цел по-ефективно използване на горивото.</p>	<p>3. Обучение на водачи</p> <p>Всички водачи, участващи в извършването на услугата за срока на договора, трябва редовно да бъдат обучавани от призната институция по шофиране, съобразено с опазването на околната среда, с цел по-ефективно използване на горивото.</p>

<p>Удостоверяване. Изпълнителят представя списък на водачите, извършващи услугата, и техните сертификати за обучение по екологично шофиране.</p>	<p>Удостоверяване. Изпълнителят представя списък на водачите, извършващи услугата, и техните сертификати за обучение по екологично шофиране.</p>
<p>4. Обезвреждане на смазочни масла и гуми</p> <p>Изпълнителят прилага за срока на договора мерки за събиране и обезвреждане на използваните смазочни масла и гуми, за да се сведе до минимум въздействието върху околната среда и да се гарантира правилното преработване на тези фракции от отпадъци.</p> <p>Удостоверяване. Изпълнителят има сключен договор с едно или няколко упълномощени лица за управление на отпадъци, или може да представи доказателства, че прилага мерки за събиране и обезвреждане на използваните смазочни масла и гуми.</p>	<p>4. Обезвреждане на смазочни масла и гуми</p> <p>Изпълнителят прилага за срока на договора мерки за събиране и обезвреждане на използваните смазочни масла и гуми, за да се сведе до минимум въздействието върху околната среда и да се гарантира правилното преработване на тези фракции от отпадъци.</p> <p>Удостоверяване. Изпълнителят има сключен договор с едно или няколко упълномощени лица за управление на отпадъци, или може да представи доказателства, че прилага мерки за събиране и обезвреждане на използваните смазочни масла и гуми.</p>
	<p>5. Клетки за миене</p> <p>Миенето на автобусите за срока на договора трябва да се извършва в клетка, която да е поне с кало-масло уловител.</p> <p>Удостоверяване. Сертификат, че използваната клетка за миене има кало-масло уловител преди изпускането на отпадъчните води към обща пречиствателна станция, или извлечение от програма за самонаблюдение.</p>

Обяснителни бележки

Емисии на изгорели газове. През декември 2007 г. Комисията публикува предложение за стандарти EURO VI. Новите пределно допустими стойности на емисиите, сравними по строгост със стандартите US 2010, ще влязат в сила от 2013—2014 г. (повече информация на: <http://ec.europa.eu/environment/air/transport/road.htm>). Стандартите EURO V важат за нови одобрения на типа от октомври 2008 г. насам и са приложими за одобрения на типа на съществуващи превозни средства от октомври 2009 г. насам. Когато бъдат одобрени новите стандарти EURO, следва да се прави позоваване на тях.

Критерии за оценка на офертите. Възлагащите органи трябва да посочат в обявлението за обществена поръчка и в тръжните документи колко допълнителни точки ще бъдат присъждани по всеки един критерий за оценка на офертите. На екологичните критерии за оценка на офертите следва като цяло да се падат поне 15 % от общия брой на възможните точки.

Когато критерият за оценка на офертите е формулиран от гледна точка на „по-добри характеристики в сравнение с минималните изисквания, включени в техническите спецификации“, точките се присъждат пропорционално на подобрието на характеристиките.

Алтернативни горива. Превозното средство да може да се задвижва чрез технологии, при които не се използват ископаеми горива. Това включва хибридни системи. По възможност алтернативните горива следва да бъдат получени от възобновяеми енергийни източници. Използваните в транспорта възобновяеми енергийни източници включват електроенергията и водорода, произведени от възобновяеми източници, както и биогоривата. Възобновяемите източници за производството на електроенергия и водород включват: слънцето, вятъра, биомасата, водните и геотермалните източници. За повече информация вижте критериите на ЕС за ЗОП за електроенергия. Биогоривата включват биоетанол, биодизел и биогаз. Биодизелът се получава от растителни масла, като например палмово и рапично. Биоетанол може да се получи от земеделски култури, като например захарна тръстика и царевица. Биогазът се получава при биологичното разлагане на материали като отпадъчни води, битови отпадъци и растителна маса.

Екомаркировки тип I или по ISO 14024. Екомаркировките тип I или по ISO 14024 са съгласно основни критерии, които са определени от независим орган, и се наблюдават чрез процес на сертифициране и одит. В това си качество те се явяват много прозрачен, надежден и независим източник на информация. Тези екомаркировки трябва да отговарят на следните условия:

- изискванията за екомаркировката да се основават на научни доказателства;
- екомаркировките да са приети с участието на всички заинтересовани страни, като например правителствени органи, потребители, производители, разпространители и екологични организации;
- те да са достъпни за всички заинтересовани страни.

В областта на обществените поръчки възложителите могат да изискват критериите, които са в основата на определена екомаркировка, да бъдат изпълнени и екомаркировката да може да бъде използвана като доказателствено средство за съответствие. На тях не им е разрешено обаче да изискват даден продукт да е с екомаркировка. Освен това купувачите могат да използват само критерии за екомаркировка, които се отнасят до характеристиките на самия продукт или услуга, или на производствения процес, а не до общото управление на дружеството.

Доказателство за съответствие. Когато е посочено, че за удостоверяване на съответствието с критериите могат да бъдат използвани други подходящи доказателствени средства, последните биха могли да включват техническа документация от производителя, протокол от изпитване от признат орган или друго относимо доказателство. Възлагащият орган ще трябва да се увери, според случая, дали представеното доказателство може да се счита за подходящо от техническа/правна гледна точка.

Основни критерии	Пълни критерии
3.4. Критерии на ЕС за ЗОП за камиони за събиране на отпадъци	
ПРЕДМЕТ	ПРЕДМЕТ
Закупуване или лизинг на камиони с ниски емисии за събиране на отпадъци.	Закупуване или лизинг на камиони с ниски емисии за събиране на отпадъци.
ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ	ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ
<p>1. Емисии на изгорели газове</p> <p>Двигателите на превозните средства трябва да бъдат сертифицирани като отговарящи на стандарта EEV за емисиите.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническите документи на превозното средство, в които се посочва, че то отговаря на стандарта.</p>	<p>1. Емисии на изгорели газове</p> <p>Двигателите на превозните средства трябва да бъдат сертифицирани като отговарящи на стандарта EURO VI за емисиите.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническите документи на превозното средство, в които се посочва, че то отговаря на стандарта.</p>
<p>2. Нива на излъчвания шум</p> <p>Излъчваният шум от превозното средство, включително трамбовъчно оборудване, да са под 102 dB (A), измерени съгласно Директива 2000/14/ЕО.</p>	<p>2. Нива на излъчвания шум</p> <p>Излъчваният шум от превозното средство, включително трамбовъчно оборудване, да са под 102 dB (A), измерени съгласно Директива 2000/14/ЕО.</p>

<p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация, или резултати от изпитване.</p>	<p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация, или резултати от изпитване.</p>																				
	<p>3. Емисии на замърсители</p> <p>Емисиите от отделните двигатели за допълнителните агрегати на превозното средство да отговарят на долупосочените ограничения за емисиите на изгорели газове съгласно Директива 97/68/ЕИО, ниво IIIa (постоянни обороти):</p> <table border="1" data-bbox="1126 619 2038 1007"> <thead> <tr> <th>Мощност на двигателя P (kW)</th> <th>CO (g/kWh)</th> <th>HC + NOx (g/kWh)</th> <th>PM (прахови частици) (g/kWh)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>H: 130kW ≤ P ≤ 560kW</td> <td>3,5</td> <td>4</td> <td>0,2</td> </tr> <tr> <td>I: 75kW ≤ P < 130kW</td> <td>5</td> <td>4</td> <td>0,3</td> </tr> <tr> <td>J: 37kW ≤ P < 75kW</td> <td>5</td> <td>4,7</td> <td>0,4</td> </tr> <tr> <td>K: 19kW ≤ P < 37kW</td> <td>5,5</td> <td>7,5</td> <td>0,6</td> </tr> </tbody> </table> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи сертификат за одобрение на типа, сертификат от производителя или сертификат за изпитване от друга изпитвателна институция.</p> <p>За съответстващи на това условие ще се считат продуктите с екомаркировка от тип I, отговаряща на посочените критерии. Ще се приемат и други подходящи доказателствени средства.</p>	Мощност на двигателя P (kW)	CO (g/kWh)	HC + NOx (g/kWh)	PM (прахови частици) (g/kWh)	H: 130kW ≤ P ≤ 560kW	3,5	4	0,2	I: 75kW ≤ P < 130kW	5	4	0,3	J: 37kW ≤ P < 75kW	5	4,7	0,4	K: 19kW ≤ P < 37kW	5,5	7,5	0,6
Мощност на двигателя P (kW)	CO (g/kWh)	HC + NOx (g/kWh)	PM (прахови частици) (g/kWh)																		
H: 130kW ≤ P ≤ 560kW	3,5	4	0,2																		
I: 75kW ≤ P < 130kW	5	4	0,3																		
J: 37kW ≤ P < 75kW	5	4,7	0,4																		
K: 19kW ≤ P < 37kW	5,5	7,5	0,6																		

4. Смазочни масла

а. При поддръжката на превозните средства трябва да се използват двигателни смазочни масла с нисък вискозитет (LVL) или регенерирани смазочни масла, с минимум 25 % регенерирани базови масла. Смазочни масла с нисък вискозитет са маслата, отговарящи на вискозитетен клас 0W30 или 5W30 по SAE или еквивалент 3.

б. За хидравличните течности и смазките не трябва да е налице предупреждение за опасност за здравето или околната среда или рискова фраза към момента на подаване на офертата (най-ниската граница за класифициране в Регламент (ЕО) № 1272/2008 или Директива 1999/45/ЕО).

в. Не може да се предоставя дерогация от изключването по член 6, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 66/2010 относно вещества, определени като поражаващи сериозно безпокойство и включени в списъка, предвиден в член 59 от Регламент (ЕО) № 1907/2006, които се съдържат в смеси в концентрация над 0,010 тегловни процента.

г. Въглеродното съдържание следва да бъде $\geq 45\%$, получено от възобновяеми суровини.

д. Кумулативната тегловна концентрация на присъстващите вещества, които са едновременно биологично неразложими и се натрупват в биоорганизмите, не трябва да превишава 0,1 тегловни процента.

Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на предлаганите смазочни масла. За съответстващи на това условие ще се считат продуктите с екомаркировка от тип I, отговаряща на посочените критерии. Ще се приемат и други подходящи доказателствени средства, като например техническо досие или протокол от изпитване от

независим орган.

5. Гуми

Превозните средства трябва да са оборудвани с гуми, чийто шум при търкаляне е по-малък от пределно допустимите стойности съгласно Регламент (ЕО) № 661/2009, приложение II, част В (вижте приложение I). Това отговаря на горните две категории (от трите налични) съгласно етикета на ЕС за гуми по отношение на класа на външния шум при търкаляне.

Оферентът трябва да е с ангажимент за използване на гуми с ниско съпротивление при търкаляне. Съпротивлението при търкаляне (както за нови, така и за регенерирани гуми⁸), изразено в kg/тон, не трябва да надвишава следните пределно допустими стойности съгласно ISO 28580 или еквивалентен на него:

Клас на гумите	Макс. съпротивление при търкаляне (kg/тон)	Клас на горивна ефективност на гумите съгласно етикета
C2	9,2	E
C3	7	D

Това са стойностите за задвижващи колела и колела с други специални функции. Използваните свободно въртящи се гуми следва да са с ниско съпротивление при търкаляне в сравнение с тези, използвани за задвижване или за специални функции.

Удостоверяване. Оферентът трябва да представи списък на гумите, които ще бъдат използвани при поддръжката, заедно с относими

	<p>резултати от изпитване (съгласно ISO 28580 или еквивалентен на него).</p> <p>За съответстващи на това условие ще се считат продуктите с екомаркировка от тип I, отговаряща на посочените критерии. Ще се приемат и други подходящи доказателствени средства.</p>
КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ОФЕРТИТЕ	КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ОФЕРТИТЕ
<p>Допълнителни точки ще бъдат присъждани за:</p> <p>1. Използване на алтернативни горива</p> <p>Превозното средство да е проектирано да се захранва с алтернативни видове горива или системи (например биогорива, електрически, водородни или хибридни системи).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който са посочени тези технически или горивни спецификации.</p>	<p>Допълнителни точки ще бъдат присъждани за:</p> <p>1. Използване на алтернативни горива</p> <p>Превозното средство да е проектирано да се захранва с алтернативни видове горива или системи (например биогорива, електрически, водородни или хибридни системи).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който са посочени тези технически или горивни спецификации.</p>
<p>2. Емисии на изгорели газове</p> <p>Превозното средство да е сертифицирано като отговарящо на стандарта EURO VI за емисии (където е приложимо).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническите документи на превозното средство, в които се посочва, че то отговаря на стандарта.</p>	<p>2. Системи за следене на налягането в гумите</p> <p>Превозното средство да е оборудвано със система за следене на налягането в гумите (TPMS).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация.</p>
	3. Материали, от които е произведено превозното средство

	<p>Присъждат се допълнителни точки съобразно тегловното процентно съдържание на рециклирани или възобновяеми материали в превозното средство. Към възобновяемите материали спадат например биопластмасите, получени от източници като растително масло или царевично нишесте.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация.</p>
--	--

Обяснителни бележки

Емисии на изгорели газове. През декември 2007 г. Комисията публикува предложение за стандарти EURO VI. Новите пределно допустими стойности на емисиите, сравними по строгост със стандартите US 2010, ще влязат в сила от 2013—2014 г. (повече информация на: <http://ec.europa.eu/environment/air/transport/road.htm>). Стандартите EURO V важат за нови одобрения на типа от октомври 2008 г. насам и са приложими за одобрения на типа на съществуващи превозни средства от октомври 2009 г. насам. Когато бъдат одобрени новите стандарти EURO, следва да се прави позоваване на тях.

Критерии за оценка на офертите. Възлагащите органи трябва да посочат в обявлението за обществена поръчка и в тръжните документи колко допълнителни точки ще бъдат присъждани по всеки един критерий за оценка на офертите. На екологичните критерии за оценка на офертите следва като цяло да се падат поне 15 % от общия брой на възможните точки.

Когато критерият за оценка на офертите е формулиран от гледна точка на „по-добри характеристики в сравнение с минималните изисквания, включени в техническите спецификации“, точките се присъждат пропорционално на подобрението на характеристиките.

Алтернативни горива. Превозното средство да може да се задвижва чрез технологии, при които не се използват изкопаеми горива. Това включва хибридни системи. По възможност алтернативните горива следва да бъдат получени от възобновяеми енергийни източници. Използваните в транспорта възобновяеми енергийни източници включват електроенергията и водорода, произведени от възобновяеми източници, както и биогоривата. Възобновяемите източници за производството на електроенергия и водород включват: слънцето, вятъра, биомасата, водните и геотермалните източници. За повече информация вижте критериите на ЕС за ЗОП за електроенергия. Биогоривата включват биоетанол, бидизел и

биогаз. Биодизелът се получава от растителни масла, като например палмово и рапично. Биетанол може да се получи от земеделски култури, като например захарна тръстика и царевица. Биогазът се получава при биологичното разлагане на материали като отпадъчни води, битови отпадъци и растителна маса.

Екомаркировки тип I или по ISO 14024. Екомаркировките тип I или по ISO 14024 са съгласно основни критерии, които са определени от независим орган, и се наблюдават чрез процес на сертифициране и одит. В това си качество те се явяват много прозрачен, надежден и независим източник на информация. Тези екомаркировки трябва да отговарят на следните условия:

- изискванията за екомаркировката да се основават на научни доказателства;
- екомаркировките да са приети с участието на всички заинтересовани страни, като например правителствени органи, потребители, производители, разпространители и екологични организации;
- те да са достъпни за всички заинтересовани страни.

В областта на обществените поръчки възложителите могат да изискват критериите, които са в основата на определена екомаркировка, да бъдат изпълнени и екомаркировката да може да бъде използвана като доказателствено средство за съответствие. На тях не им е разрешено обаче да изискват даден продукт да е с екомаркировка. Освен това купувачите могат да използват само критерии за екомаркировка, които се отнасят до характеристиките на самия продукт или услуга, или на производствения процес, а не до общото управление на дружеството.

Доказателство за съответствие. Когато е посочено, че за удостоверяване на съответствието с критериите могат да бъдат използвани други подходящи доказателствени средства, последните биха могли да включват техническа документация от производителя, протокол от изпитване от признат орган или друго относимо доказателство. Възлагащият орган ще трябва да се увери, според случая, дали представеното доказателство може да се счита за подходящо от техническа/правна гледна точка.

Съображения относно разходите

За камионите за събиране на отпадъци не бяха установени данни за разходите. Във връзка с решението за покупка, в разходите през целия експлоатационен срок трябва да се включат разходите в парично изражение за емисиите на CO₂ и на замърсители, както е описано в Директива 2009/33/ЕО.

Основни критерии	Пълни критерии
3.5. Критерии на ЕС за ЗОП за услуги за събиране на отпадъци	
ПРЕДМЕТ	ПРЕДМЕТ
Договор за предоставяне на услуги за събиране на отпадъци по начин, неказващ отрицателно въздействие върху околната среда.	Договор за предоставяне на услуги за събиране на отпадъци по начин, неказващ отрицателно въздействие върху околната среда.
ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ	ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ
<p>1. Емисии на изгорели газове</p> <p>Всички превозни средства, използвани за извършване на услугата, трябва да са с двигатели, отговарящи на стандартите EURO IV. Когато превозните средства не са сертифицирани по EURO IV, но след техническа модификация е постигнато спазването на този стандарт, това следва да бъде отбелязано в тръжната оферта.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническите листове на превозните средства, където са определени стандартите за емисиите. За превозните средства, при които спазването на стандарта EURO IV е постигнато чрез технически подобрения, съответните мерки трябва да бъдат документирани и включени в тръжната оферта, и това трябва да бъде потвърдено от независима трета страна.</p>	<p>1. Емисии на изгорели газове</p> <p>Всички превозни средства, използвани за извършване на услугата, трябва да са с двигатели, отговарящи на стандартите EURO V. Когато превозните средства не са сертифицирани по EURO V, но след техническа модификация е постигнато спазването на този стандарт, това следва да бъде отбелязано в тръжната оферта</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническите листове на превозните средства, където са определени стандартите за емисиите. За тези превозните средства, при които спазването на стандарта EURO V е постигнато чрез технически подобрения, съответните мерки трябва да бъдат документирани и включени в тръжната оферта, и това трябва да бъде потвърдено от независима трета страна.</p>

<p>2. Излъчване на шум</p> <p>Нивото на шум от превозните средства, които ще бъдат използвани за извършване на услугата, да е под 102 dB (A), измерено съгласно Директива 2000/14/ЕО.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи списък на превозните средства, които ще бъдат използвани за извършване на услугата, с нивата на шума за всяко от тях и средното излъчване на шум. След възлагане на договора, възлагащият орган си запазва правото да поиска съответните документи, за да провери информацията.</p>	<p>2. Излъчване на шум</p> <p>Нивото на шум от превозните средства, които ще бъдат използвани за извършване на услугата, да е под 102 dB (A), измерено съгласно Директива 2000/14/ЕО.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи списък на превозните средства, които ще бъдат използвани за извършване на услугата, с нивата на шума за всяко от тях и средното излъчване на шум. След възлагане на договора, възлагащият орган си запазва правото да поиска съответните документи, за да провери информацията.</p>																				
	<p>3. Емисии на замърсители</p> <p>Процент от превозните средства, които ще бъдат използвани за извършване на услугата, отговарящи на изискванията за емисиите на замърсители от отделните двигатели съгласно Директива 97/68/ЕИО, ниво IIIa (постоянни обороти) :</p> <table border="1" data-bbox="1126 911 2040 1300"> <thead> <tr> <th>Мощност на двигателя P (kW)</th> <th>CO (g/kWh)</th> <th>HC + NOx (g/kWh)</th> <th>PM (прахови частици) (g/kWh)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>H: 130kW ≤ P ≤ 560kW</td> <td>3,5</td> <td>4</td> <td>0,2</td> </tr> <tr> <td>I: 75kW ≤ P < 130kW</td> <td>5</td> <td>4</td> <td>0,3</td> </tr> <tr> <td>J: 37kW ≤ P < 75kW</td> <td>5</td> <td>4,7</td> <td>0,4</td> </tr> <tr> <td>K: 19kW ≤ P < 37kW</td> <td>5,5</td> <td>7,5</td> <td>0,6</td> </tr> </tbody> </table>	Мощност на двигателя P (kW)	CO (g/kWh)	HC + NOx (g/kWh)	PM (прахови частици) (g/kWh)	H: 130kW ≤ P ≤ 560kW	3,5	4	0,2	I: 75kW ≤ P < 130kW	5	4	0,3	J: 37kW ≤ P < 75kW	5	4,7	0,4	K: 19kW ≤ P < 37kW	5,5	7,5	0,6
Мощност на двигателя P (kW)	CO (g/kWh)	HC + NOx (g/kWh)	PM (прахови частици) (g/kWh)																		
H: 130kW ≤ P ≤ 560kW	3,5	4	0,2																		
I: 75kW ≤ P < 130kW	5	4	0,3																		
J: 37kW ≤ P < 75kW	5	4,7	0,4																		
K: 19kW ≤ P < 37kW	5,5	7,5	0,6																		

	<p>Verification: Оферентът трябва да представи списък на всички превозни средства, които ще бъдат използвани за извършване на услугата, като посочи отговарящите на критериите и приложи също така сертификат за одобрение на типа, сертификат от производителя или сертификат за изпитване от друга изпитвателна институция.</p> <p>За съответстващи на това условие ще се считат продуктите с екомаркировка от тип I, отговаряща на посочените критерии. Ще се приемат и други подходящи доказателствени средства.</p>
	<p>4. Смазочни масла</p> <p>При поддръжката на превозните средства трябва да се използват двигателни смазочни масла с нисък вискозитет (LVL) или регенерирани смазочни масла, с минимум 25 % регенерирани базови масла. Смазочни масла с нисък вискозитет са маслата, отговарящи на вискозитетен клас 0W30 или 5W30 по SAE или еквивалент 3.</p> <p>За хидравличните течности и смазките не трябва да е налице предупреждение за опасност за здравето или околната среда или рисковата фраза към момента на подаване на офертата (най-ниската граница за класифициране в Регламент (ЕО) № 1272/2008 или Директива 1999/45/ЕО).</p> <p>Не може да се предоставя дерогация от изключването по член 6, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 66/2010 относно вещества, определени като пораждащи сериозно безпокойство и включени в списъка, предвиден в член 59 от Регламент (ЕО) № 1907/2006, които присъстват в смеси в концентрация над 0,010 тегловни процента.</p> <p>Въглеродното съдържание следва да бъде $\geq 45\%$, получено от възобновяеми суровини.</p>

	<p>Кумулативната тегловна концентрация на присъстващите вещества, които са едновременно биологично неразложими и се натрупват в биоорганизмите, не трябва да превишава 0,1 тегловни процента.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на предлаганите смазочни масла. За съответстващи на това условие ще се считат продуктите с екомаркировка от тип I, отговаряща на посочените критерии. Ще се приемат и други подходящи доказателствени средства, като например техническо досие или протокол от изпитване от независим орган.</p>									
	<p>5. Гуми Оферентът трябва да използва гуми, чийто шум при търкаляне е по-малък от пределно допустимите стойности съгласно Регламент (ЕО) № 661/2009, приложение II, част В (вижте приложение I). Това отговаря на горните две категории (от трите налични) съгласно етикета на ЕС за гуми по отношение на класа на външния шум при търкаляне.</p> <p>Оферентът трябва да е с ангажимент за използване на гуми с ниско съпротивление при търкаляне. Съпротивлението при търкаляне (както за нови, така и за регенерирани гуми⁹), изразено в kg/тон, не трябва да надвишава следните пределно допустими стойности съгласно ISO 28580 или еквивалентен на него:</p> <table border="1" data-bbox="1144 1129 2036 1367"> <thead> <tr> <th>Клас на гумите</th> <th>Макс. съпротивление при търкаляне (kg/тон)</th> <th>Клас на горивна ефективност на гумите съгласно етикета</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>C2</td> <td>9,2</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>C3</td> <td>7</td> <td>D</td> </tr> </tbody> </table>	Клас на гумите	Макс. съпротивление при търкаляне (kg/тон)	Клас на горивна ефективност на гумите съгласно етикета	C2	9,2	E	C3	7	D
Клас на гумите	Макс. съпротивление при търкаляне (kg/тон)	Клас на горивна ефективност на гумите съгласно етикета								
C2	9,2	E								
C3	7	D								

	<p>Това са стойностите за задвижващи колела и колела с други специални функции. Използваните свободно въртящи се гуми следва да са с пониско съпротивление при търкаляне в сравнение с тези, използвани за задвижване или за специални функции.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи списък на гумите, които ще бъдат използвани при поддръжката, заедно с относими резултати от изпитване (съгласно ISO 28580 или еквивалентен на него).</p>
<p>КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ОФЕРТИТЕ</p>	<p>КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ОФЕРТИТЕ</p>
<p>Допълнителни точки ще бъдат присъждани за:</p> <p>1. Емисии на изгорели газове</p> <p>Дял в превозните средства, които ще бъдат използвани за извършване на услугата, на отговарящите на по-строги стандарти EURO (EURO V, EEV или EURO VI, където е приложимо).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи списък на всички превозни средства, които ще бъдат използвани за услугата, като посочи на кой стандарт отговарят те, както и съответните им технически листове, където са дадени спазваните стандарти за емисии.</p>	<p>Допълнителни точки ще бъдат присъждани за:</p> <p>1. Емисии на изгорели газове</p> <p>Дял в превозните средства, които ще бъдат използвани за извършване на услугата, на отговарящите на по-строги стандарти EURO (EEV или EURO VI, където е приложимо).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи списък на всички превозни средства, които ще бъдат използвани за услугата, като посочи на кой стандарт отговарят те, както и съответните им технически листове, където са дадени спазваните стандарти за емисии.</p>

<p>2. Използване на алтернативни горива</p> <p>Дял на превозните средства, които са проектирани да бъдат задвижвани с алтернативни видове горива или системи (например биогорива, електрически, водородни или хибридни системи).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който са посочени тези технически или горивни спецификации.</p>	<p>2. Използване на алтернативни горива</p> <p>Дял на превозните средства, които са проектирани да бъдат задвижвани с алтернативни видове горива или системи (например биогорива, електрически, водородни или хибридни системи).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който са посочени тези технически или горивни спецификации.</p>
	<p>3. Системи за следене на налягането в гумите</p> <p>Дял на превозните средства, оборудвани с TPMS (система за следене на налягането в гумите).</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация.</p>
	<p>4. Материали, от които е произведено превозното средство</p> <p>Присъждат се допълнителни точки съобразно процентното съдържание на рециклирани или възобновяеми материали в превозното средство.</p> <p>Удостоверяване. Оферентът трябва да представи техническия лист на превозното средство, в който е посочена тази информация.</p>
<p>КЛАУЗИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА</p>	<p>КЛАУЗИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА</p>
<p>1. Нови превозни средства</p> <p>Всички новозакупени превозни средства след възлагането на договора,</p>	<p>1. Нови превозни средства</p> <p>Всички новозакупени превозни средства след възлагането на договора,</p>

<p>използвани за извършване на услугата, за срока на договора трябва да отговарят на стандарта EEV (където е приложимо) и да са оборудвани със система за следене на налягането в гумите (TPMS). Ауспухът на превозното средство не трябва да бъде разположен от същата страна, от която е вратата за пътниците.</p> <p>Удостоверяване. Изпълнителят представя на органа относимата информация, за да демонстрира, че клаузата е изпълнена.</p>	<p>използвани за извършване на услугата, за срока на договора трябва да отговарят на стандарта EURO VI (където е приложимо) и да са оборудвани със система за следене на налягането в гумите (TPMS). Ауспухът на превозното средство не трябва да бъде разположен от същата страна, от която е вратата за пътниците.</p> <p>Удостоверяване. Изпълнителят представя на органа относимата информация, за да демонстрира, че клаузата е изпълнена.</p>
<p>2. Данни за разхода на гориво</p> <p>Изпълнителят трябва да представя на органа данни за количеството гориво, изразходвано за определен период за извършването на услугата (бензин, дизелово гориво, биогорива, сгъстен природен газ, електроенергия...). Изпълнителите трябва също така да въведат мерки за намаляване на този разход на гориво с течение на времето и да докладват за тях.</p> <p>Удостоверяване. Изпълнителят представя на органа относимата информация, за да демонстрира, че клаузата е изпълнена.</p>	<p>2. Данни за разхода на гориво</p> <p>Изпълнителят трябва да представя на органа данни за количеството гориво, изразходвано за определен период за извършването на услугата (бензин, дизелово гориво, биогорива, сгъстен природен газ, електроенергия...). Изпълнителите трябва също така да въведат мерки за намаляване на този разход на гориво с течение на времето и да докладват за тях.</p> <p>Удостоверяване. Изпълнителят представя на органа относимата информация, за да демонстрира, че клаузата е изпълнена.</p>
<p>3. Обучение на водачи</p> <p>Всички водачи, участващи в извършването на услугата за срока на договора, трябва редовно да бъдат обучавани от призната институция по шофиране, съобразено с опазването на околната среда, с цел по-ефективно използване на горивото.</p> <p>Удостоверяване. Изпълнителят представя списък на водачите, извършващи услугата, и техните сертификати за обучение по екологично шофиране.</p>	<p>3. Обучение на водачи</p> <p>Всички водачи, участващи в извършването на услугата за срока на договора, трябва редовно да бъдат обучавани от призната институция по шофиране, съобразено с опазването на околната среда, с цел по-ефективно използване на горивото.</p> <p>Удостоверяване. Изпълнителят представя списък на водачите, извършващи услугата, и техните сертификати за обучение по екологично шофиране.</p>

<p>4. Обезвреждане на смазочни масла и гуми</p> <p>Изпълнителят прилага за срока на договора мерки за събиране и обезвреждане на използваните смазочни масла и гуми, за да се сведе до минимум въздействието върху околната среда и да се гарантира правилното преработване на тези фракции от отпадъци.</p> <p>Удостоверяване. Изпълнителят има сключен договор с едно или няколко упълномощени лица за управление на отпадъци, или може да представи доказателства, че прилага мерки за събиране и обезвреждане на използваните смазочни масла и гуми.</p>	<p>4. Обезвреждане на смазочни масла и гуми</p> <p>Изпълнителят прилага за срока на договора мерки за събиране и обезвреждане на използваните смазочни масла и гуми, за да се сведе до минимум въздействието върху околната среда и да се гарантира правилното преработване на тези фракции от отпадъци.</p> <p>Удостоверяване. Изпълнителят има сключен договор с едно или няколко упълномощени лица за управление на отпадъци, или може да представи доказателства, че прилага мерки за събиране и обезвреждане на използваните смазочни масла и гуми.</p>
	<p>5. Клетки за миене</p> <p>Миенето на камионите за срока на договора трябва да се извършва в клетка, която да е поне с кало-масло уловител.</p> <p>Удостоверяване. Сертификат, че използваната клетка за миене има кало-масло уловител преди изпускането на отпадъчните води към обща пречиствателна станция, или извлечение от програма за самонаблюдение.</p>

Обяснителни бележки

Емисии на изгорели газове. През декември 2007 г. Комисията публикува предложение за стандарти EURO VI. Новите изисквания за пределно допустимите стойности на емисиите, сравними по строгост със стандартите US 2010, ще влязат в сила от 2013—2014 г. (за повече информация — на <http://ec.europa.eu/environment/air/transport/road.htm>). Стандартите EURO V важат за нови одобрения на типа от октомври 2008 г. насам и са приложими за одобрения на типа на съществуващи превозни средства от октомври 2009 г. насам.

Критерии за оценка на офертите. Възлагащите органи трябва да посочат в обявлението за обществена поръчка и в тръжните документи колко допълнителни точки ще бъдат присъждани по всеки един критерий за оценка на офертите. На екологичните критерии за оценка на офертите следва като цяло да се падат поне 15 % от общия брой на възможните точки.

Когато критерият за оценка на офертите е формулиран от гледна точка на „по-добри характеристики в сравнение с минималните изисквания, включени в техническите спецификации“, точките се присъждат пропорционално на подобрието на характеристиките.

Алтернативни горива. Превозното средство да може да се задвижва чрез технологии, при които не се използват изкопаеми горива. Това включва хибридни системи. По възможност алтернативните горива следва да бъдат получени от възобновяеми енергийни източници. Използваните в транспорта възобновяеми енергийни източници включват електроенергията и водорода, произведени от възобновяеми източници, както и биогоривата. Възобновяемите източници за производството на електроенергия и водород включват: слънцето, вятъра, биомасата, водните и геотермалните източници. За повече информация вижте критериите на ЕС за ЗОП за електроенергия. Биогоривата включват биоетанол, биодизел и биогаз. Биодизелът се получава от растителни масла, като например палмово и рапично. Биоетанол може да се получи от земеделски култури, като например захарна тръстика и царевица. Биогазът се получава при биологичното разлагане на материали като отпадъчни води, битови отпадъци и растителна маса.

Екомаркировки тип I или по ISO 14024. Екомаркировките тип I или по ISO 14024 са съгласно основни критерии, които са определени от независим орган, и се наблюдават чрез процес на сертифициране и одит. В това си качество те се явяват много прозрачен, надежден и независим източник на информация. Тези екомаркировки трябва да отговарят на следните условия:

- изискванията за екомаркировката да се основават на научни доказателства;
- екомаркировките да са приети с участието на всички заинтересовани страни, като например правителствени органи, потребители, производители, разпространители и екологични организации;
- те да са достъпни за всички заинтересовани страни.

В областта на обществените поръчки възложителите могат да изискват критериите, които са в основата на определена екомаркировка, да бъдат изпълнени и екомаркировката да може да бъде използвана като доказателствено средство за съответствие. На тях не им е разрешено обаче да изискват даден продукт да е с екомаркировка. Освен това купувачите могат да използват само критерии за екомаркировка, които се отнасят до характеристиките на самия продукт или услуга, или на производствения процес, а не до общото управление на дружеството.

Доказателство за съответствие. Когато е посочено, че за удостоверяване на съответствието с критериите могат да бъдат използвани други подходящи доказателствени средства, последните биха могли да включват техническа документация от производителя, протокол от изпитване от

признат орган или друго относимо доказателство. Възлагащият орган ще трябва да се увери, според случая, дали представеното доказателство може да се счита за подходящо от техническа/правна гледна точка.

Приложение I: Пределно допустими стойности за нивото на шума за превозни средства

Нивото на шума, измерено съгласно Директива 2007/34/ЕО, не трябва да надвишава следните пределно допустими стойности:

Категории превозни средства	Мощност на двигателя	dB (A)
Превозни средства, предназначени за превоз на пътници и разполагащи с не повече от девет сеящи места, включително мястото на водача (M1):		74 (1)(3)
Превозни средства, предназначени за превоз на пътници и оборудвани с повече от девет сеящи места, включително мястото на водача; и с максимална допустима маса > 3,5 тона и (M2 и M3):	< 150kW	78
	150 kW	80 (2)
Превозни средства, предназначени за превоз на пътници и оборудвани с повече от девет сеящи места, включително мястото на водача (M2), и превозни средства, предназначени за превоз на стоки (N1) с максимална допустима маса < 2 тона:		76 (1)
Превозни средства, предназначени за превоз на пътници и оборудвани с повече от девет сеящи места, включително мястото на водача (M2), и превозни средства, предназначени за превоз на стоки (N1) с максимална допустима маса ≥ 2 тона и < 3,5 тона :		77 (2)
Превозни средства, предназначени за превоз на стоки, с максимална допустима маса > 3,5 тона (N2 и N3):	< 75 kW	77 (2)
	75 \geq kW < 150	78 (2)
	≥ 150	80 (2)

При все това:

(1) Пределно допустимите стойности се увеличават с 1 dB (A), ако превозните средства са оборудвани с дизелов двигател с директно впръскване.

(2) За превозни средства с максимално допустима маса над два тона, конструирани с повишена проходимост, пределно допустимите стойности се увеличават с 1 dB (A), ако мощността на двигателя им е по-малка от 150 kW, и с 2 dB (A), ако мощността на двигателя им е 150 kW или повече.

(3) За превозни средства със скоростна кутия с ръчно управление, които имат повече от четири предни предавки и са оборудвани с двигател, развиващ максимална мощност над 140 kW/t, и чието допустимо отношение между максимална мощност и максимална маса е по-голямо от 75 kW/t, пределно допустимите стойности се увеличават с 1 dB (A), при условие че скоростта, с която задната част на превозното средство пресича линията BB' на трета предавка, е по-голяма от 61 km/h.

Приложение II: Пределно допустими стойности за нивото на шума за гуми

Съгласно Регламент (ЕО) № 661/2009, приложение II, част В нивото на шума не трябва да превишава следните пределно допустими стойности (които се въвеждат постепенно от 1 ноември 2012 г.):

Гуми от клас C1 за пътнически автомобили, с номинална ширина на профила на гумата, която е била изпитана:

Клас на гумите	Номинална ширина на профила (mm)	Пределно допустими стойности в dB (A)
C1a	≤ 185	70
C1b	$>185 \leq 215$	71
C1c	$>215 \leq 245$	71
C1d	$>245 \leq 275$	72
C1e	>275	74

За гуми за сняг, гуми за допълнителен товар и усиленни гуми, както и за всякаква комбинация от тези класификации горепосочените пределно допустими стойности се увеличават с 1 dB (A).

Гуми от клас C2 и C3 по отношение на категорията на употреба на серията от гуми:

Клас на гумите	Категория на употреба	Пределно допустима стойност, изразена в dB (A)
C2	Нормални гуми	72
C3	Нормални гуми	73
	Гуми за подобро задвижващо усилие	75

За специални гуми горепосочените пределни стойности се увеличават с 2 dB (A). Допълнително увеличаване с 2 dB (A) се разрешава за гумите за сняг от категория C2 на гумите за подобро задвижващо усилие. За всички останали категории гуми от класове C2 и C3 се разрешава допълнително увеличаване с 1 dB (A) за гумите за сняг.